

Zaviedli sme lockdown pre najmenšie deti. Tretí školský rok doplácajú na Slovensku na situáciu a na opatrenia deti.

Deti od 2 do 12 rokov nie sú podľa nových vyhlášok Úradu verejného zdravotníctva SR už považované za plne zaočkované a od 22.11. sa nemôžu zúčastňovať ani tréningov či krúžkov v prípade, že ochorenie covid 19 neprekonali, alebo sa nemôžu preukázať negatívnym výsledkom testu. Na pandemickú situáciu tak opäť doplácajú deti, a to i tie najmenšie. Takýto prístup k deťom do 12 rokov nemá v európskych krajinách obdobu.

Da roky majú deti a mládež limitovaný prístup aj k športovým a voľnočasovým aktivitám a od pondelka sa situácia ešte sprísni aj pre najmenšie deti od dvoch do 12 rokov. Podľa vyhlášok UVZ SR (258 a 259) platných od pondelka 22.11. sa už tieto deti nepovažujú za plne zaočkované. Bez negatívneho testu či potvrdenia o prekonaní ochorenia sa nedostanú ani do prevádzok ako športové haly, plavárne, umelecké kluby či iné prevádzky zamerané na mimoškolské rozvojové aktivity detí.

Deti by nemali podliehať obmedzeniam pri svojich rozvojových aktivitách a ak štát vyžaduje testovanie, mali by byť deťom neinvazívne testy dostupné bezplatne. To sa už deje v prípade žiakov a študentov, ktorí sa testujú pred príchodom do školy, no cestou zo školy na krúžok od nich vyžadujeme, aby rovnaký test absolvovali v MOM. Domáce testy by mali deťom platiť aj na mimoškolské aktivity, obzvlášť ak prebiehajú v nemenných skupinách so známymi účastníkmi. Ide o rovnaké testy, ktoré štát plánuje distribuovať firmám pre OTP režim zamestnancov. Vyhlášky hovoria, že pri preukázaní sa negatívnym testom musí byť jasná identita osoby. Z čestného prehlásenia o teste podpísaného rodičom je identita dieťaťa jasná.

*„Ako spoločnosť sme mali dosť času na to, aby sme prijali opatrenia na ochranu zraniteľných skupín obyvateľstva. Naše deti slúžili ako nástroj v boji proti pandémie príliš dlho a zanechalo to na nich nezmazateľné stopy. **Deti a mládež, zvlášť tie do 12 rokov, neohrozuje pandémia tak, ako dopady samotných obmedzení, ktoré im bránia žiť.** Pravidlá pre prezenčnú výučbu a mimoškolské aktivity musíme urobiť tak, aby sme nevytvárali žiadne diskriminačné bariéry. Ak teda napríklad chceme vyžadovať testy, mali by im byť poskytnuté rovnako, ako pri školskej dochádzke, teda bezplatne,“* hovorí Matej Stučka z o.z. Rodičia.sk

*„Už takmer dva roky pandémie sme slepí k potrebám detí a k tomu ako opatrenia ovplyvňujú ich rozvoj a duševné a fyzické zdravie. Od začiatku tretej vlny predstavujú deti a mládež od 0-19 rokov zlomok hospitalizovaných (3,76 % zo všetkých 11 833 hospitalizovaných od 23.8. do 21.11.). Napriek tomu, že deti nezaťažujú zdravotníctvo sme ich už predošlé školské roky obetovali pre predstavu ochrany rizikových skupín, ktorú sa – nie kvôli deťom - nepodarilo zabezpečiť. **Trvalo skoro dva roky, kým sme si uvedomili význam škôl. Koľko času ešte potrebujeme, aby sme si uvedomili, že pre zdravý a plnohodnotný vývin detí sú dôležité aj všetky rozvojové aktivity?**“* hovorí Andrea Hajdúchová z Dajme deťom hlas.

Obmedzenia pre deti dopadajú likvidačne na kluby a občianske združenia, ktoré sa deťom venujú a ohrozujú udržateľnosť celého sektora voľnočasových a športových aktivít pre deti a mládež.

*„Už druhý rok prežívame so zatvorenými bazénmi alebo kapacitnými obmedzeniami. **Deti stratili pohybové návyky a plavecká gramotnosť prudko klesá, o výkonnostnom plávaní ani nehovorím. Rozumieme situácii a očakávali sme režim OP, všetci naši tréneri a drvivá väčšina členov nad 12 rokov sú zaočkovaní, ale že vymyslia povinnosť testovania pre túto chránenú skupinu, tak to sme nečakali.** Nevieť si predstaviť, že sa deti budú chodiť každý druhý deň testovať AG/PCR a rodičia v tejto*

*ťažkej situácií budú toto testovanie hradiť. V škole a centrách voľného času stačia samotesty. Z akého dôvodu si deti, ktoré chodia pravidelne na tréningy v rovnakých skupinách za platnosti prísnych opatrení zaslúžia takýto hendikep? **Klub už teraz musí platiť plnú sumu nájmu bazénov** aj napriek obmedzeniam 50% kapacity. Nakoľko plavárne zostávajú otvorené a obmedzenia prichádzajú zo dňa na deň, sme odkázaní ďalej platiť nájom, hoci účasť na tréningoch sa radikálne zmení,“ hovorí Tomáš Bartáky z bratislavského Klubu Oceán.*

Desiatky organizácií, ktoré organizujú aktivity pre deti, združuje Rada mládeže. **„Ak nám na deťom a mládeži naozaj záleží, tak v tretej vlne pandémie ich musíme podržať.** Základom by malo byť poznanie ich potrieb a zapojenie do diskusie ohľadom riešenia krízy. Následky izolácie počas online vyučovania, ako napríklad rozpad rovesníckych sociálnych skupín a stratu pravidelných návykov budeme dobiehať najbližších pár rokov, ale stále nie je neskoro nastaviť systémové opatrenia tak, aby sme dopady zmiernili. **Aktivity pre deti a mládež by mali mať osobitný režim a zjednotené pravidlá.** Z pohľadu vývinu jednotlivca sú voľnočasové mimoškolské aktivity nenahraditeľné iným typom aktivít a rovnocenné k pravidelnej školskej dochádzke. Výskum Rady mládeže Slovenska potvrdil ich dlhodobý pozitívny dopad na jednotlivca,“ hovorí Juraj Lizák, predseda Rady mládeže Slovenska.

Obmedzovanie voľnočasových aktivít detí do 12 rokov nemá vo vyspelých krajinách Európy obdobu. Holandsko, ktoré aktuálne od 13. novembra [sprísnilo opatrenia](#), neobmedzuje vzdelávanie, šport a rozvojové činnosti detí, covid pasy v režime očkovaný/testovaný/prekonaný vyžadujú v reštauráciách, divadlách či kinách a sú potrebné aj na športoviskách, no pri športe platí výnimka a netreba ich do 18 rokov. Švajčiarsko so zhoršujúcou situáciou dočasne [zaviedlo covid pasy](#) od 16 rokov, no výnimkou je šport a umelecké nácviky v nemenných kolektívoch, ani Belgicko so sprísnením pravidiel od 19.11. [neobmedzilo športové tréningy](#). Česko rovnako [sprísňuje](#) a pri prevádzkach prechádza na režim O/P, pričom výnimku z tohto režimu majú deti do 12 rokov a deti do 18 rokov majú nárok na bezplatné testy.

Uprednostnenie škôl a rozvojových aktivít pre deti a mládež pri rozhodovaní o pandemických opatreniach žiada už od začiatku školského roka [vo verejnej výzve](#) 21 organizácií, medzi nimi i Rada mládeže Slovenska, o.z. Rodičia.sk či Dajme deťom hlas.

Kontakty:

Andrea Hajdúchová, Iniciatíva Dajme deťom hlas, Tel: 0908 700 857, Email: andrea.hajduchova@ddh.sk

Matej Stuska, oz rodičia.sk, Tel: 0949 021 441, email: stuska@ozrodcia.sk

Juraj Lizák, predseda Rady mládeže Slovenska, Tel: 0907103046, Email: lizak@mladez.sk